

SUNUŞ

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks, sosyal bilimlerin farklı alanlarına ait 18 özgün makale ile 15. cildin 1. sayısını (Yıl 15, Cilt:1, 2023) siz değerli okurları ve bilim dünyası ile paylaşmaktadır. Sosyal bilimlerin Türk dili, edebiyat, eğitim, tarih, coğrafya, din, sosyoloji, iletişim, müzik, güzel sanatlar alanlarına önemli katkılar sağlayacağına inandığımız *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*'ün bu sayısında yer alan çalışmaların içerikleri şöyledir:

Türkan YEŞİLYURT'un yazdığı "Ahmet Muhip Dıranas'ın Hatıradan Doğan Şiirleri" adlı makalede Ahmet Muhip Dıranas'ın "Hatıra", "Olvido", "Söyle" adlı şiirleri hatıralar üzerinden çözümlenmiştir. Yazıda hatıra merkeze alınarak hatırlama, bellek, unutuş bağlamında şairin hatıraları ile bu şiirler arasındaki bağ ortaya konulmuştur.

Melike SOMUNCU tarafından yazılan "Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Söylem Analizi: Durbilmez'in 'Titredi Yeryüzü Çılgınlık ile' Şiiri Örneği" adlı çalışmada Kahramanmaraş merkezli depremlerin dil-duygu-düşünce üçlemi bağlamında Durbilmez'in sosyal medyada paylaştığı "Titredi Yeryüzü Çılgınlık ile" adlı şiirinin söylem analizi yapılmıştır. Ele alınan metnin makro ve mikro yapıları incelenerek anlamsal çeşitliliği ortaya konulmuştur. Yaşanan iki büyük depremin psiko-sosyal durumu, bireysel ve toplumsal izleri söylem analizi çerçevesinde değerlendirilmiştir.

"Cafer Cabbarlı'nın Oyunlarında Geçen Türkçe Kökenli Kadın İsimleri" adlı çalışma Esmer GARAŞOVA tarafından hazırlanmıştır. Cabbarlı'nın oyunlarında farklı kökenlerden gelen kişi isimleri kullanılmıştır. Bu çalışmada Cabbarlı'nın oyunlarında geçen Türkçe kökenli kadın isimleri sınıflandırılmıştır.

Kerime ÇALIŞ BESLİ'nin yazdığı "Eski Uygur Türkçesinde Geçen Yaktur- 'Kitap, Kopya vb. Bastırmak' Fiilinin Kökeni Üzerine" adlı çalışmada *yaktur-* "(kitap, dergi vb.) bastırmak, yazdırmak" fiilinin kök, anlam ve yapı olarak **ya-* ve *yak-* fiilleriyle birleştirilebileceği düşünülmektedir. Bu sebeple çalışmada Eski Uygur Türkçesinin geç dönem Tantrik Budizm metinlerinde tespit edilen "kitap vb. bastırmak, yazdırmak" anlamlarının **ya-* "yaklaşmak", *yak-* "yaklaşmak", *yak-* "merhem, ilaç vb.

sürmek, ovmak” fiilleri ve anlam alanıyla ilişkisi irdelenip köken, yapı ve anlam bilimsel açılardan açıklamalar yapılmıştır.

“Rafadan Tayfa, Dijital Tayfa, Trafik Tayfa Çizgi Dizilerinin Öğrencilerin Söz Varlığına Katkısı” adlı araştırma Beyza Nur KAPLAN ve Fülya TOPÇUOĞLU ÜNAL tarafından yapılmıştır. Araştırmanın amacı “Rafadan Tayfa, Dijital Tayfa ve Trafik Tayfa” çizgi dizilerindeki söz varlığı üzerinde saptamalarda bulunularak çizgi dizilerden öğrencilerin söz varlığını zenginleştirme konusunda nasıl yararlanılabileceğini tartışmak, konu üzerinde tavsiyelerde bulunmaktır.

Derya SÖNMEZ’in yazıya aktardığı “Türkiye’de Eğitim ve Öğretim Bağlamında Sulak Alanlar ile İlgili Tezlerin İncelenmesi” adlı araştırmanın amacı, Türkiye’de eğitim ve öğretim bağlamında sulak alanlar ile ilgili tez çalışmalarının incelenmesidir. Araştırma sonucunda tez çalışma konularının sulak alanları korumada problem çözme yöntemi, sulak alanları koruma eğilimine etki eden faktörler, sulak alan tahribini içeren akademik çalışmalar ve çevre eğitimi açısından önemi ile ilgili olduğu belirlenmiştir.

Fatma ÜNAL ve Gıyasettin AYTAŞ tarafından hazırlanan “Dil Becerilerinin Geliştirilmesinde Okuma Tiyatrosundan Yararlanma Esasları” adlı makalede okuma tiyatrosunun yeterliliği ile ilgili 23’ü deney, 20’si kontrol grubu olmak üzere 43 beşinci sınıf öğrencisi üzerinde deneysel uygulama yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, deney grubundaki öğrencilerin okuduğunu anlama, dinlediğini anlama ve etkili konuşma becerileri açısından kontrol grubundaki öğrencilere göre daha başarılı olduğunu göstermiştir.

Fatma TÜRKMEN ve Özlem BAYRAK CÖMERT tarafından hazırlanan “Kitle İletişim Araçlarından Çizgi Filmlerin Mecaz Kullanımı Açısından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi” adlı makalede amaç kitle iletişim araçlarından çizgi filmleri mecaz kullanımı açısından incelemek ve değerlendirmektir. Araştırmada televizyonda gösterilen çizgi filmlerden “Rafadan Tayfa” çizgi filminin 2019 yılı Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan 16 temaya uygun olanları seçilmiş ve 16 bölümde mecaz kullanımı içerik analizine göre incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda 70 mecaz tespit edilmiştir.

“Tedx Türkiye Youtube Kanalı Videolarının Deyim Kullanımı Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Çalışma” adlı makale Kamile Reba YAVAŞ ve Özlem BAYRAK CÖMERT tarafından yazılmıştır. Bu çalışmanın amacı TEDX Türkiye YouTube kanalından seçilmiş videolarda kullanılan deyimleri tespit etmektir. Bunun için 16 TEDX Türkiye YouTube

kanalı videosu incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda incelenen 16 videoda 127 deyim kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu deyimlerden 79 tanesi doğru kullanılmış ve 48 tanesi yanlış kullanılmıştır.

Şafak BELDAN tarafından yazılan “Coğrafi Konumu ve Sosyolojik Yapılanması Bakımından Geç Tunç Döneminde Amurru” adlı makalede amaç, coğrafi unsurlar nezdinde Amurru Krallığı’nın Geç Tunç Dönemi’ndeki konumunun bilimsel anlamda disiplinler arası iş birliğine bağlı olarak incelenmesidir.

Elchin HATAMLI ve Türker EROĞLU’nun hazırladığı “Azerbaycan Müziğinde Tar” adlı makalenin ana amacı tarın halk müziği içerisindeki yerine temas etmek ve millî kültürü temsilen yaşatılmasına yönelik çalışmalara katkı sağlamaktır.

“Keman Çalgısının Gelişim Süreci ve Müzik Eğitiminde Kullanılma Durumunun İncelenmesi” adlı makale Sıla ARSEL ve Murat KARABULUT tarafından hazırlanmıştır. Makalenin birincil amacını keman çalgısının kökeninin Türk eline vardığının kanıtlanması oluştururken ikincil amacını ise keman çalgısının müzik eğitimindeki çalım tekniklerinin nasıl olduklarının tespit edilmesi oluşturmaktadır.

“Rumi Motifinin Kübizm Sanat Akımı Etkisi ile Stilizasyonu Sonucu Oluşturulan Kutri Motifi ve Kutri Kutur Tasarımı” adlı araştırma Ebru ÇORUH ve Figen KÖSE tarafından yapılmıştır. Yaşamı içinde barındıran alan anlamına gelen bu çalışmada “Rumi”nin estetik yapısı ile “Kübizm”in forma verdiği önem vurgulanmaya çalışılmıştır.

Hüseyin ÖZDEMİR ve Figen KÖSE’nin hazırladığı “Antik Yunanda Mistik Bir Karakter Sinoplu Diyojen ve Mit Tasarımı Laterna” adlı makalede Diogenes’in farklı anekdot ve görsellerle anlatıldığı “Laterna” adı verilerek tasarlanan abajurda, sanat ve felsefenin buluşması sağlanarak iki farklı disiplin bir araya getirilmiş, felsefenin sanat üzerindeki etkisi gösterilmeye çalışılmıştır.

“Müzelerdeki Taş Eserlerin Sergilenmesinde Kullanılan Sistemlerin Sınıflandırması: İstanbul Arkeoloji Müzesi Örneği” adlı makale Ekin ELİNÇ tarafından hazırlanmıştır. Bu çalışmanın amacı İstanbul Arkeoloji Müzeleri Heykeltraşlık Bölümü 12-20 nolu salonlarda bulunan taş eserlerin sergilenmesindeki çeşitliliğin sınıflandırılmasıdır. Çalışma sergilenme biçimi, sergilenme yöntemi ve sergilenme tipolojisi olarak üç ana başlıkta incelenmiş ve çalışma sonucunda 30 adet sergilenme sistemi, 3 farklı biçim, 4 farklı yöntem ve 10 farklı tipoloji tespit edilmiştir.

Bekir KOCADAŞ, “University Youth's Thoughts on the Understanding of Social Problems: the Case of Adıyaman University” adlı makalesinde; Adıyaman Üniversitesinde üç fakültede okuyan gençlerin sosyal sorunlara ilişkin tutum, davranış ve duyarlılıklarını tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmanın ana evreni, Adıyaman Üniversitesinde okuyan 18 yaş ve üzeri gençlerden oluşmaktadır. 529 anket uygulaması yapılan çalışma; açıklayıcı alan araştırmasıdır.

“Inclusion and Exclusivity the Perception of Turkish Citizenship of Syrian Origins in the Context of Citizenship” adı ile Mehmet GÜNGÖR tarafından hazırlanan makalede amaç Suriye kökenli kişilerin Türk vatandaşlığını nasıl algıladıklarını tanımlamak ve aydınlatmak, dolayısıyla sosyal kabul ve uyum sorunlarına yardımcı olmaktır.

“Bir Oyun Teorisi Analizi: Osmanlı Ekonomisinde Fiyat İstikrarı” adlı makale Mehmet Emin YARDIMCI, Emel GÜMÜŞ ve Ümran GÜMÜŞ tarafından hazırlanmıştır. Bu çalışmada tekrarlanan bir oyun teorik model çerçevesinde esnaf ile devlet arasındaki etkileşim analiz edilmekte ve narh uygulamasına ilişkin müdahalelerin sürdürülemez bir nitelikte olduğuna dair bir sonuca varılmaktadır.

“8. Sınıf Öğrencilerinin Bilim Merkezi ile İlgili Görüşleri” adlı makale Sevil SOYKAN ve Ela Ayşe. KOKSAL tarafından yazılmıştır. Bilim merkezlerine fen bilimleri dersinde yapılan gezinin öğrencilerce nasıl algılandığı bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. 8. sınıftaki 28 öğrenci fen bilimleri öğretmenlerince Kayseri Bilim Merkezine götürülmüştür. Gezinin öğrencilerin sorumluluk alma, dayanışma becerilerini geliştirdiği ve öğrencileri mutlu ettiği gözlemlenmiştir.

Abdurrahman ÖZKAN ve Mehmet YASTI'nın yazdığı “Apokrif Bir Kitap: Dâstân-I Arvad ve Dili” adlı makalede eser genel hatları ile tanıtıldıktan sonra, eserin dil özellikleri ses olayları, isim ve fiil çekim ekleri, yapım ekleri, sözcük türleri bağlamında incelenmiştir. Azerbaycan Türkçesinin ses ve şekil bilgisi açısından gelişimini ortaya koyması bakımından eser önemli veriler sunmaktadır.

Aslı UYSAL'ın hazırladığı “Gecenin Karanlığında ÜşümeK – Öyküler” adlı kitap tanıtımında amaç hem Hakan Yozcu'yu hem de otuz beş öyküsünden oluşan ve Gecenin Karanlığında ÜşümeK adı ile yayımlanan kitabını tanıtmaktır.

ZfWT

Vol. 15, No. 1 (2023)

Zeitschrift für die Welt der Türken

Journal of World of Turks [Türklerin Dünyası]

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks'ün bir sonraki sayısı 15 Ağustos 2023 tarihinde yayımlanacaktır. Dergimizin bugünlere gelmesinde emeği geçen yazarlarımıza, hakemlerimize, okurlarımıza en derin saygı ve teşekkürlerimizle...

15 Nisan 2023

Prof. Dr. Necati DEMİR

Editor in Chief